

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS KALĖJIMŲ TARNYBĄ IR LIETUVOS KALĖJIMŲ TARNYBOS ALYTAUS KALĖJIMĄ

2024 m. liepos 5 d. Nr. 4D-2024/1-374
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2024 m. balandžio 9 d. gavo X (toliau ir citatose – Pareiškėjas) skundą dėl Lietuvos kalėjimų tarnybos (toliau ir citatose – Kalėjimų tarnyba, LKT) bei Lietuvos kalėjimų tarnybos Alytaus kalėjimo (toliau ir citatose – Alytaus kalėjimas) pareigūnų veiksmų (neveikimo), netinkamai išnagrinėjus jo kreipimusis (toliau – Skundas).

2. Skunde, be kitų aplinkybių, aprašytos šios:

2.1. „2024-02-21 d. skundu NPS-18-4658 kreipiausi į Alytaus kalėjimo viršininką, kodėl Alytaus kalėjimo bibliotekoje 141 numeriu pažymėtas Vertėja LT 100 kalbų neveikė.“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „2024-02-28 [...] gavau atsakymą [...]. Ši problema yra žinoma, nesklandumai bus pašalinti. Tai reiškia, mano skundas turėjo būti pripažintas pagrįstu.“

2.3. „Ši AK atsakymą apskundžiau Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriui 2024-03-04 (reg. 2024-03-07 Nr. 2G-557), LKT išnagrinėjo mano skundą ir nurodė, kad [...] problema yra žinoma. Įvertinus skundo nagrinėjimo metu dokumentinę medžiagą, konstatavo, kad mano skundas yra nepagrįstas. [...] Dar daugiau, man pateiktas atsakymas 2024-04-03 Nr. 2S-1567, neaišku į kokį prašymą 2024-02-21 NPS-18-4656 [...], jeigu aš rašiau 2024-02-21 NPS-18-4658 [...].“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolierės prašo ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierė 2024 m. balandžio 18 d. raštu Nr. 4D-2024/1-374/3D-776 kreipėsi į Kalėjimų tarnybą, prašydama paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes.

2024 m. balandžio 26 d. Seimo kontrolierė gavo Kalėjimų tarnybos 2024 m. balandžio 26 d. raštą Nr. 1S-2776; rašte ir jo prieduose pateikta toliau nurodyta informacija:

„Informuojame, kad Pareiškėjas dėl neveikiančios internetinės svetainės į Alytaus kalėjimo viršininką kreipėsi su 2024-02-21 skundu Nr. NPS-18-4658, į kurį atsakymas pateiktas Alytaus kalėjimo viršininko 2024-02-28 raštu Nr. SN-18-373. Dėl Alytaus kalėjimo viršininko atsakymo pagrįstumo į LKT direktorių Pareiškėjas kreipėsi su 2024-03-07 skundu Nr. 2G-557, į kurį atsakymas pateiktas LKT administracijos 2024-04-03 raštu Nr. 2S-1567 [...]. Atkreipiame dėmesį, kad LKT 2024-04-03 atsakyme Nr. 2S-1567 dėl žmogiškosios klaidos nurodytas netinkamas skaitmuo Pareiškėjo skundo registracijos numeryje, t. y. vietoje „Nr. NPS-18-4658“ nurodyta „Nr. NPS-18-

4656“, tačiau pažymime, kad atsakyme yra aprašytas Pareiškėjo skundo turinys, nurodoma jo data bei skundžiamo Alytaus kalėjimo viršininko atsakymo registracijos numeris, todėl Pareiškėjas be papildomų informacijos šaltinių ir laiko sąnaudų galėjo suprasti, kokia su pateiktu skundu susijusi dokumentinė medžiaga buvo nagrinėta.“

Papildomai prie atsakymo pridėta: Pareiškėjo 2024 m. vasario 21 d. skundo Nr. NPS-18-4658 Alytaus kalėjimo viršininkui kopija, skunde Pareiškėjas nurodo, kad bibliotekoje neveikia vertėjas.lt kalbų paslauga, ir prašo kuo greičiau tai sutvarkyti; Alytaus kalėjimo viršininko 2024 m. vasario 28 d. atsakymo Nr. SN-18-373 kopija, atsakyme nurodoma, kad Pareiškėjo nurodyta problema yra žinoma, informacija perduota Alytaus kalėjimo IT specialistui ir jau yra sprendžiama; Pareiškėjo 2024 m. kovo 7 d. skundo Nr. 2G-557 Kalėjimų tarnybos direktoriui kopija, skunde Pareiškėjas skundžiasi bibliotekoje neveikiančia vertėjas.lt programa, teigia, kad su skundu kreipėsi į Alytaus kalėjimo administraciją, kuri minėtos problemos neišsprendė, ir prašo Kalėjimų tarnybą įpareigoti Alytaus kalėjimo administraciją kuo greičiau išspręsti problemą dėl neveikiančios vertėjas.lt programos; LKT administracijos 2024 m. balandžio 3 d. atsakymo Nr. 2S-1567 kopija, atsakyme Kalėjimų tarnyba nurodė, kad išnagrinėjusi skundą ir pateiktą dokumentinę medžiagą nustatė, kad Alytaus kalėjimo viršininkas, atsižvelgdamas į turimus duomenis, Pareiškėją informavo, kad problema perduota atsakingam darbuotojui, kuris sieks nesklandumus pašalinti. Atsižvelgiant į tai, nurodoma, kad Alytaus kalėjimo viršininko atsakymas yra teisėtas ir pagrįstas, juo pateikiama turima aktuali informacija dėl interneto svetainės veikimo. LKT taip pat pateikė informaciją, kad yra peržiūrimas riboto interneto prieigos (toliau – RIP) svetainių sąrašas ir bus įvertintos sąrašė nurodytų interneto svetainių sauga ir jų prieigos galimybės.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI):

3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“ – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...] 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. [...]“

10 straipsnio „Administracinių sprendimų priėmimas“:

4 dalis – „Viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos.“

5 dalis – „Administraciniame sprendime turi būti nurodyta:

[...] 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; [...]“

6. Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875:

42 punktas – „Į prašymą ar skundą paprastai atsakoma tokiu būdu, koku buvo pateiktas prašymas ar skundas.“

45 punktas – „Į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį:

45.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti;

45.2. į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti;

45.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka. [...]“

Tyrimo išvados

7. Pareiškėjas Skunde rašo, jog pateikė skundą Alytaus kalėjimo administracijai ir Kalėjimų tarnybai dėl bibliotekoje neveikiančios vertėjas.lt programos. Jo skundai išnagrinėti netinkamai, nes problema neišspręsta.

8. Kalėjimų tarnyba, kaip viešojo administravimo subjektas, be specialiųjų teisės nuostatų, savo veikloje privalo laikytis viešojo administravimo srityje taikomų viešojo administravimo principų (šios pažymos 5 punktas).

Viešojo administravimo principus nustato, asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje įtvirtina VAĮ. Šis įstatymas taip pat garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą. Vienas iš viešojo administravimo principų yra išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį.

9. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėjas dėl neveikiančios interneto svetainės į Alytaus kalėjimo viršininką kreipėsi su 2024 m. vasario 21 d. skundu, reg. Nr. NPS-18-4658, kuriame Pareiškėjas nurodo, kad bibliotekoje neveikia vertėjas.lt 100 kalbų paslauga, ir prašo kuo greičiau tai sutvarkyti. Alytaus kalėjimo viršininkas 2024 m. vasario 28 d. pateikė atsakymą Nr. SN-18-373, kuriame nurodoma, kad Pareiškėjo išsakyta problema yra žinoma, informacija perduota Alytaus kalėjimo IT specialistui ir jau yra sprendžiama. Pateiktame atsakyme nurodyta ir rašto apskundimo tvarka.

Dėl Alytaus kalėjimo viršininko atsakymo pagrįstumo Pareiškėjas kreipėsi į Kalėjimų tarnybos direktorių su 2024 m. kovo 7 d. skundu, reg. Nr. 2G-557, kad bibliotekoje neveikia vertėjas.lt programa, skunde Pareiškėjas nurodo, kad jis kreipėsi į Alytaus kalėjimo administraciją, bet problema nesprenđžiama, todėl prašo Kalėjimų tarnybos įpareigoti Alytaus kalėjimo administraciją kuo greičiau išspręsti problemą dėl neveikiančios programos. Kalėjimų tarnybos administracija 2024 m. balandžio 3 d. pateikė atsakymą raštu Nr. 2S-1567, kuriame išnagrinėjusi skundą nustatė, kad Alytaus kalėjimo viršininko atsakymas yra teisėtas ir pagrįstas, juo pateikiama turima aktuali informacija dėl interneto svetainės veikimo. Atsakyme nurodyta ir rašto apskundimo tvarka.

10. Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad tiek Alytaus kalėjimo, tiek ir Kalėjimų tarnybos atsakymai pateikti pagal kompetenciją, laikantis teisės aktų nustatytų reikalavimų, Pareiškėjui paaiškintos aplinkybės dėl neveikiančios programos, nurodyta, kaip bus sprendžiami nesklandumai. Atsakymai pateikti per teisės aktuose nustatytą terminą, nurodyta ir raštų apskundimo tvarka. Seimo kontrolierei nekelia abejonių, kad Kalėjimų tarnyba imsis veiksmų dėl interneto svetainių efektyvaus veikimo, juolab kad ir LKT savo atsakyme Pareiškėjui pažymėjo, jog informacijos Seimo kontrolierei teikimo metu buvo peržiūrimas RIP svetainių sąrašas ir buvo ruošiamasi įvertinti sąrašė nurodytų interneto svetainių saugą ir jų prieigos galimybes. Pareiškėjo skundas dėl Kalėjimų tarnybos ir Alytaus kalėjimo pareigūnų veiksmų netinkamai išnagrinėjus jo kreipimasis yra atmestinas.

11. Skunde Pareiškėjas nurodo, kad jam neaišku, į kokį kreipimąsi buvo atsakyta LKT 2024 m. balandžio 3 d. atsakymu Nr. 2S-1567.

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad LKT 2024 m. balandžio 3 d. atsakyme Nr. 2S-1567 dėl žmogiškosios klaidos nurodytas netinkamas skaitmuo Pareiškėjo skundo registracijos numeryje, t. y. vietoje „Nr. NPS-18-4658“ nurodyta „Nr. NPS-18-4656“. Seimo kontrolierės vertinimu, tai neapribojo Pareiškėjo teis gauti pagrįstą ir objektyvų atsakymą, nes atsakyme yra aprašytas Pareiškėjo skundo turinys, nurodoma jo data bei skundžiamo Alytaus kalėjimo viršininko atsakymo registracijos numeris. Be to, iš atsakymo turinio yra akivaizdu, apie kokį konkretų klausimą yra kalbama.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

12. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X išnagrinėjus jo kreipimuisi, atmesti.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJA

13. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė **Kalėjų tarnybos direktoriui** rekomenduoja informuoti Seimo kontrolierę, ar jau yra peržiūrėtas RIP svetainių sąrašas ir atnaujintas jų veikimas, jeigu ne – kada planuojama tai atlikti.

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į **Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė